

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto

Perustamisen taustaa
Neuvottelukunnan toiminnan käynnistämiseen osallistuneet tahot
Perustamisen prosessi ja aikataulu
Toiminnan tavoitteet

Neuvottelukunnan toimikausi ja tehtävät

Neuvottelukunnan kokoonpano ja jäsenten valinta

Neuvottelukunnan kokoonpano ja jäsenten valinta
Neuvottelukunnan johtajisto eli troikka
Jaostot ja työryhmät

Kokouskäytännöt

Viralliset kokoukset
Yleiset sote-järjestöjen foorumit

Viestintä

Viestintäsuunnitelma, mm. kanavat, kohderyhmät, vastuutahot, sisällön rajaukset

Yleiset toimintaperiaatteet

Sote-muutokseen liittyvien työryhmien järjestöedustajien valinta ja yhteistoiminnan
koordinointi

Muut toimintaa ohjaavat asiakirjat ja mahdolliset muutokset

Johdanto

Varsinais-Suomen sote-järjestöjen syyskuussa 2020 perustama 113 Sotejärjestöjen neuvottelukunta, Varsinais-Suomi toimii koko sote-järjestökentän yhteisellä mandaatilla julkisen sektorin kumppanina sote-uudistukseen tähtäävässä yhteistyössä.

Perustamisen taustaa

Neuvottelukunnan perustamistarpeen taustalla on tulevan sote-uudistuksen aiheuttamat muutokset julkisen sektorin ja järjestöjen yhteistyöhön. Erityistä huolta on mm. sote-järjestöjen kuntayhteistyön ja -avustusten jatkumisesta sote-resurssien ja -vastuun siirtyessä tulevaisuudessa hyvinvointialueelle sekä järjestöjen kohderyhmien äänen kuulumisen osana palvelujen suunnittelua ja kehittämistä. Sote-järjestöt tarvitsevat vahvan yhteisen vaikuttamisäänen. Samaan aikaan julkisella sektorilla on ollut tarve koordinoidummalle järjestöyhteistyölle ja selkeämmälle kumppanuudelle yhteisessä kehittämistyössä kohti tulevaa hyvinvointialuetta.

Maakunnassa on Soste ry:n tilastojen mukaan noin 900 sote-järjestöä. Järjestöjen tai yhteisöjen yhteisjärjestöjä on muutama, mutta Varsinais-Suomessa ei kuitenkaan ole kaikkia järjestöjä tai yhteisöjä kokoavaa toimijaa.

Sote-muutoksen alla erityisesti maakunnan sote-järjestöjen keskinäisen yhteistyön merkitys on korostunut. Varsinais-Suomen sote-järjestöjen yhteisessä Järjestö 2.0-hankkeessa (JärjestöSotehanke 113, Varsinais-Suomi) luotiin yhteinen vaikuttamistoiminnan malli, joka oli tärkeä siirtää vakiintuneeksi toiminnaksi hankekauden jälkeen. Neuvottelukunnan perustaminen ja sen taustalla ollut prosessi vastasi myös suoraan JärjestöSotehanke 113, Varsinais-Suomen hankesuunnitelman juurruttamistavoitteisiin: ”Tavoiteltavana tuloksena on sote-järjestöjen yhteinen osaava vaikuttamisyhteistyö ja suunnitelma entistä koordinoidummalle sotejärjestöjen vaikuttamisyhteenliittymälle/yhteenliittymille Varsinais- Suomessa.”

Neuvottelukunnan toiminnan käynnistämiseen osallistuneet tahot

JärjestöSotehanke 113, Varsinais-Suomi:

- neuvottelukunnan luomisprosessin kokonaisvastuu, mm. järjestöjen osallistaminen ja tarvittavien suunnittelutilaisuuksien järjestäminen, tiedottaminen, perustavan kokouksen järjestäminen, aloittavan neuvottelukunnan toiminnan ja viestinnän käynnistämisen tuki, neuvottelukunnan visuaalinen ilme, kokonaisuuden kuvaaminen, mallin levitys.

Varsinais-Suomen sote-järjestöt:

- neuvottelukunnan luomisprosessiin osallistuminen, perustamisen, toimintaperiaatteiden ja toimintamallin ideointi yhteistyössä hankkeen kanssa. Neuvottelukunnan käytännön vaikuttamisyhteistyö.

Varsinais-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelma ja sote-hankkeet:

- toive maakunnallisesta sote-järjestöjen yhteistyörakenteesta, jolle mandaatti edustaa sote-järjestöjä. Neuvottelukunnan liittäminen osaksi Varsinais-Suomen sote-palveluiden kehittämistä.

Perustamisen prosessi ja aikataulu

4/2020 Kaikille sote-järjestöille avoin etäkeskustelutilaisuus: Varsinais-Suomen sote-järjestöjen vaikuttamistyön tulevaisuus.

6/2020 Kaikille sote-järjestöille avoin etäkeskustelutilaisuus: Varsinais-Suomen sote-järjestöjen vaikuttamistyön tulevaisuus, osa 2

8/2020 Sähköinen kommenttikierros Varsinais-Suomen sote-järjestöille, aiheena: aiheena neuvottelukunnan koko, kokoonpano, toimikauden pituus, raamit ja linjaukset.

8/2020 Sotejärjestöjen ehdokkaiden nimeäminen neuvottelukunnan jäseniksi.

- Ehdokasasettelu tehtiin sähköisen linkin avulla ja siitä tiedotettiin koko 113-hankkeen postituslistalle. Jokaisella sote-järjestöllä oli mahdollisuus nimetä yksi ehdokas.

-

9/2020 Sote-järjestöjen neuvottelukuntaan ehdolla olevien sote-järjestöjen edustajien esittely sähköpostitse kaikille 113-hankkeen postituslistalla oleville ennen varsinaista kokousta.

9/2020 Varsinais-Suomen sote-järjestöjen neuvottelukunnan perustava kokous.

- Kokouksen sisältönä neuvottelukunnan perustamista edeltäneiden toimenpiteiden lyhyt kertaus. Neuvottelukunnan toiminta, tehtävä ja toiminnalle sovitut raamit. Sote-järjestöedustajien valinta neuvottelukuntaan (ehdokasesittelyt toimitettu etukäteen). Sote-järjestöjen neuvottelukunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja sihteerin valinta. Todettiin neuvottelukunnan kokoonpano ja vahvistettiin neuvottelukunta perustetuksi.

10/2020 Varsinais-Suomen sote-järjestöjen neuvottelukunnan valmisteleva kokous

- Kokouksen aiheina käytännön kokouskäytännöistä sopiminen, neuvottelukunnalle annetut tehtävät ja toiveet ja alustava aikataulusuunnitelma vuodelle 2021.

Toiminnan tavoitteet

Neuvottelukunnan tavoitteena on tehostaa sote-järjestöjen vaikuttamisyhteistyötä, vahvistaa järjestöjen roolia osana Varsinais-Suomessa kehitettävää sote-palvelujärjestelmää ja varmistaa järjestöjen yleishyödyllisen toiminnan edellytyksiä myös tulevana vuosina.

Neuvottelukunnalla tulee olla sote-uudistuksen toteutuessa virallinen vaikuttaja-asema osana hyvinvointialuetta. Sote-järjestöillä on neuvottelukunnan avulla vahva yhteinen vaikuttaja-asema ja toimiva kumppanuus hyvinvointialueen eri toimijoiden kesken. Neuvottelukunnan avulla sote-järjestöt saavat entistä vahvemmin esiin omien kohderyhmiensä äänen palvelujensa kehittämisessä.

Neuvottelukunnan toimikausi ja tehtävät

113 Varsinais-Suomen sote-järjestöjen neuvottelukunnan toimikausi on kaksi kalenterivuotta.

Neuvottelukunnan tehtäviä ovat muun muassa:

- Järjestöedustajien nimeäminen ja muut mahdolliset yhteydenottopyynnot eri sote-työryhmiin sekä järjestöyhteistyön koordinointi työryhmissä.
- Viestintä järjestöjen ja sote-uudistukseen tähtäävien hankkeiden ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelman alaisen toiminnan välillä
- Mahdollisiin sote-uudistukseen liittyviin kannanotto- ja lausuntopyyntöihin vastaaminen järjestöjen näkökulmasta Varsinais-Suomessa
- Yhteistyö sotemuutostuki-hankkeen aluekoordinaattorin kanssa
- Vuosittaisen Järjestöareena-tapahtuman järjestäminen Varsinais-Suomen sote-järjestöjen edustajille
- Neuvottelukunnan pj toimii Varsinais-Suomen aluehankkeiden ohjausryhmässä järjestöjen edustajana

Neuvottelukunnan kokoonpano ja jäsenten valinta

Neuvottelukunnan kokoonpano ja jäsenten valinta

Neuvottelukunnan jäsenet edustavat Varsinais-Suomessa toimivia sosiaali- ja/tai terveysalan järjestöjä. Neuvottelukunnan jäsenten vaalista ja sote-järjestöjen mahdollisuudesta asettaa ehdokkaita tiedotetaan neuvottelukunnan omissa viestintäkanavissa uutta toimikautta edeltävänä syyskautena.

Neuvottelukunnan jäsenten vaali pidetään toimikausittain eli kahden vuoden välein. Neuvottelukunnan koko on 12-15 jäsentä. Kokoonpanossa pyritään mahdollisimman monipuoliseen asiantuntijuuteen, kokemukseen ja osaamiseen. Neuvottelukunnan jäsenten tulee myös pystyä toimimaan neuvottelukunnan aktiivisina ja vastuullisina toimijoina oman järjestönsä resursseilla.

Ehdokasasettelussa sote-järjestöt kertovat omasta ehdokkaastaan seuraavat asiat:

- Sosiaali- ja terveysalan järjestö, jota ehdokas edustaa?
- Ehdokkaan asema tai tehtävä järjestössä?
- Mitä kohderyhmää järjestö/ehdokas edustaa?
- Mitä osaamista, verkostoa tai muuta hyötyä ehdokas toisi neuvottelukuntaan?

Vaalissa valitaan äänestyksellä varsinaiset jäsenet ja heille varajäsenet.

Varajäsenet (5 henkilöä) ovat ns. yleisiä varajäseniä (eivät jäsenten henkilökohtaisia varajäseniä). Varsinainen jäsenen lopettaessa kesken toimikauden tehtävässä, siirtyy eniten ääniä saanut varajäsen hänen tilalleen, seuraavaksi toiseksi eniten ääniä saanut jne. Satunnaisissa poissaoloissa varajäseniksi nimetyt osallistuvat kokouksiin vuorotellen. Jotta varajäsenillä on mahdollisuus seurata neuvottelukunnan toimintaa, lähetetään myös heille tiedoksi neuvottelukunnan kokousmuistiot.

Järjestöt asettavat vaaliin omat ehdokkaansa, joista äänestetään. Valitut jäsenet ovat henkilöedustajia ja heidän luopuessa tehtävästä varajäsen siirtyy varsinaiseksi jäseneksi. Valittu jäsen voi olla neuvottelukunnassa kerrallaan korkeintaan 3 kautta eli kuusi vuotta. (ellei troikan edustus muuta edellytä) Näin varmistetaan riittävä vaihtuvuus. Järjestö voi kuitenkin myös kolmen toimikauden jälkeen nimetä ehdokkaakseen uuden henkilön. Järjestö voi nimetä halutessaan saman henkilön uudelleen ehdolle hänen oltuaan välillä yhden toimikauden poissa.

Neuvottelukuntaa perustettaessa todettiin järjestöjen hyvin erilaiset toiveet vaalitavasta, mahdollisista jäsenistön kokoonpanoa määrittävistä rajauksista yms. Tästä syystä neuvottelukunnan vaalissa noudatetaan seuraavaa vaalitapaa:

1. Jokaisella äänivaltaisella järjestöllä on 10 ääntä, jotka järjestön valitsema edustaja antaa 10:lle järjestönsä mielestä sopivimmalle ehdokkaalle. Jokaisen järjestön pitää antaa yhtä monta ääntä. (Jos ehdokkaita on korkeintaan 10, ei äänestystä tarvita)

2. Järjestöjä pyydetään ääniä antaessaan kiinnittämään erityistä huomiota seuraaviin asioihin neuvottelukunnan kokoonpanossa:

- Sekä maakunnallisten toimijoiden ja että pienten paikallisten toimijoiden riittävä edustus
- Eri kohderyhmä- ja erityisryhmä-järjestöjen riittävän monipuolinen edustus
- Eri ikäisten kohderyhmäjärjestöjen riittävän monipuolinen edustus
- Järjestöjen yhteisjärjestöjen riittävä edustus
- Järjestöjen riittävän monipuolinen alueellinen kattavuus esim. Varsinais-Suomen eri seutukunnista

Neuvottelukunta voi halutessaan kutsua kokouksiin ja toimintaansa myös ulkopuolisia asiantuntijoita. Näillä asiantuntijoilla ei kuitenkaan ole äänioikeutta neuvottelukunnan päätöksenteossa.

Neuvottelukunnan johtajisto eli troikka

Edellisen toimikauden puheenjohtaja jatkaa neuvottelukunnassa ja troikassa eli johtajistossaan past-puheenjohtajana. Edellisen toimikauden varapuheenjohtaja jatkaa neuvottelukunnassa ja sen troikassa varsinaisena puheenjohtajana.

Neuvottelukunta valitsee toimikautensa ensimmäisessä kokouksessa varapuheenjohtajan ja sihteerin. Troikan eli johtajiston muodostavat siis past-puheenjohtaja, puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja sihteeri.

Troikka eli johtajisto toimii neuvottelukunnan asiavalmistelijana sekä toimii itsenäisesti nopeaa reagointia vaativissa asioissa. Se hakee neuvottelukunnalta hyväksynnän laajaa näkemystä edellyttävistä asioista. Troikan eli johtajiston tehtävänä on siis

- valmistella neuvottelukunnan kokoukset
- valmistella toimintaa ohjaavat ja raportoivat asiakirjat
- tehdä esitykset neuvottelukunnan lausunnoista ja kannanotoista

- käynnistää ja toteuttaa seuraavaan toimikauteen liittyvä neuvottelukunnan jäsenten ehdollepano ja valintaprosessi
- toimia neuvottelukunnan kokousten välissä nopeaa reagointia vaativissa asioissa, esim. sote-järjestöjen edustajien nimeämisessä työryhmiin
- huolehtia riittävästä viestinnästä neuvottelukunnan ja toiminta-alueen sote-järjestöjen kesken

Jaostot ja työryhmät

Neuvottelukunta voi perustaa toimintansa alle jaostoja tai työryhmiä, jotka valmistelevat neuvottelukunnalle sen tehtäviin kuuluvia asioita tai perehtyvät joihinkin neuvottelukuntaa hyödyttäviin erityiskysymyksiin. Näihin jaostoihin tai työryhmiin voi neuvottelukunta halutessaan nimetä myös neuvottelukunnan ulkopuolisia henkilöitä tai kutsua asiantuntijoita kuultavaksi.

Kokouskäytännöt

Viralliset kokoukset

Neuvottelukunnan virallisia kokouksia on 2-4 kertaa vuodessa, vähintään kerran kevät- ja syyskaudella. Kokous on päätösvaltainen, kun vähintään yksi kolmasosa jäsenistä on edustettuna kokouksessa.

Neuvottelukunnan virallisissa kokouksissa käsitellään vähintään seuraavat asiat:

- Toimikauden alussa järjestäytyminen
- Mahdolliset neuvottelukunnan jäsenmuutokset
- Neuvottelukunnan oman toiminnan kehittämiseen liittyvät asiat
- Neuvottelukunnan nimissä tehtävät lausunnot ja kannanotot
- Vahvistetaan toiminnan päälinjaukset
- Sovitaan sote-työryhmien järjestöedustajien tapaamisesta sekä avoimen järjestöareenan järjestämisestä
- Toimikauden lopussa uuden neuvottelukunnan valinnan käynnistäminen

Yleiset sote-järjestöjen foorumit

Neuvottelukunta järjestää vuosittain avoimen järjestöareenan Varsinais-Suomen sote-järjestöille. Toiminnan tarkoituksena on vahvistaa sote-järjestöjen yhteistä ääntä ja vaikuttamistoimintaa sekä tuoda ajankohtaista tietoa Varsinais-Suomen sote-kehittämiseen liittyen.

Viestintä

Neuvottelukunta tiedottaa ja viestii keskittyen ydintehtäväänsä eli järjestöjen yhteistyöhön ja vaikuttamiseen sote-muutoksessa, erityisesti Varsinais-Suomen sote-hankkeiden, järjestämissuunnitelman ja tulevan hyvinvointialueen sekä sote-järjestöjen väliseen tiedottamiseen.

Viestinnästä vastaavat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja sihteeri tai muu viestintään nimetty vastuuhenkilö. Myös neuvottelukunnan nimeämät ja koordinoimat työryhmien järjestöedustajat sitoutuvat tiedottamaan työryhmien toiminnasta neuvottelukunnan pyynnön mukaisesti. Neuvottelukunnan ja työryhmien käytössä on sähköinen työalusta dokumenttien muokkausta ja tallentamista varten.

Neuvottelukunnan some-sivut ovat:

- Facebook-sivu [@sote113](#)
- Fb suljettu ryhmä: [113, V-S sotejärjestöryhmä](#)
- Twitter [@sote113](#) [113 Sote-järjestöjen neuvottelukunta, V-S](#)

Varsinais-Suomen sote-hankkeiden sivulla löytyvät neuvottelukunnan perustiedot ja linkit. Neuvottelukunta tiedottaa myös sähköpostitse hyödyntäen omaa jakelulistaansa, johon voi liittyä tai jolta voi poistua ilmoittamalla neuvottelukunnan troikalle. Sähköposti-rekisterin käyttöoikeuksista ja rekisterin käytöstä on tehty oma tietosuojaselosteensa.

Yleiset toimintaperiaatteet

Sote-muutokseen liittyvien työryhmien järjestöedustajien valinta ja yhteistoiminnan koordinointi

Neuvottelukunnan tehtäviä ovat järjestöedustajien nimeäminen ja muut mahdolliset yhteydenottopyynnot eri sote-työryhmiin sekä järjestöyhteistyön koordinointi työryhmissä. Yhteistyön rakentaminen yhteisten tavoitteiden ja päämäärien mukaan on tärkeää. Työryhmissä toimivat eri järjestöjen edustajat tuovat työryhmiin oman erityisosaamisensa, mutta toimivat samalla koko työryhmän tehtävään kuuluvan sote-järjestökentän edustajana. Työryhmissä toimivat vastaavat siis osaltaan myös neuvottelukunnan tavoitteiden mukaisesta toiminnasta. Samalla on tärkeää, että työryhmien järjestöedustajilla on riittävä suunnitelmallinen neuvottelukunnan tuki.

Jotta nämä tärkeät periaatteet toteutuvat, on neuvottelukunnassa sovittu seuraavasti toteutustavoista:

Järjestöedustajan valinta:

1. Sote-muutokseen liittyvien työryhmien järjestöedustajapyynnot ohjataan keskitetysti neuvottelukunnalle.
2. Työryhmien puheenjohtajilla on pyynnön yhteydessä mahdollisuus esittää toiveita järjestöedustajien erityisestä osaamisesta tai muista kriteereistä.
3. Neuvottelukunnan ns. troikka selvittää mahdollisen sopivan ehdokkaan/ehdokkaat. Jos mahdollisia ehdokkaita on useampia, on etusija edustajalla, joka ei vielä toimi missään työryhmässä.
4. Jos sopiva ehdokas ei ole heti selvä ja valintaan on aikaa, voi neuvottelukunta tehdä myös avoimen haun, jonka perusteella sopivat ehdokkaat voivat ilmoittautua.
5. Neuvottelukunnan troikka tekee tarvittavan valinnan ja perehdyttää uuden edustajan.
6. Työryhmän järjestöedustaja sitoutuu toimimaan työryhmässä kaikkien sote-järjestöjen edustajana ja osallistumaan yhteistyöhön neuvottelukunnan työryhmäyhteistyön mallin mukaisesti.

Neuvottelukunnan ja sote-muutokseen liittyvien työryhmien sote-järjestöedustajien yhteistyön toimintamalli:

1. Neuvottelukunta järjestää kerran vuodessa kevätkaudella neuvottelukunnan ja työryhmien järjestöedustajien yhteisen tapaamisen. Sisällöissä huomioidaan

ajankohtaiset aiheet, mutta jätetään riittävästi mahdollisuuksia myös avoimelle keskustelulle.

2. Työryhmien kuulumiset kootaan työryhmien järjestöedustajien avulla neuvottelukunnan tietoon. Kuulumisten tiivistelmä jaetaan koko sote-järjestöjen kentälle neuvottelukunnan viestinnän kautta 1-2 kertaa vuodessa.

3. Neuvottelukunta jakaa vastaavasti omat tavoitteensa ja toimintansa tiedoksi työryhmien järjestöedustajille.

4. Työryhmien järjestöedustavat vastaavat kukin oman tiedotus/sparraustiimensä kokoamisesta ja sen riittävästä toiminnasta. Edustajat voivat esim. laittaa säännöllisesti avoimen kutsun, jota välitetään neuvottelukunnan viestinnän kautta. Tiimeihin ovat tervetulleet kaikki kyseisen työryhmän työskentelystä kiinnostuneet sote-järjestöjen edustajat.